

Maig del 1960. Apartat Nacional # 14.81. Bogotà. Rep. de Colòmbia

"El signe de l'esclau, és parlar la llengua del seu amo". Frase retreta en el diari "Lo Catalanisme", publicat per Valentí Almirall i que és de l'historiador Tàcit (any 120, després de N.S.J.).

L'Història s'ha repetit! .- Després de l'ocupació de Barcelona per les tropes de Felip V., violant totes les capitulacions, tots els que havien fet algun paper en la defensa de Catalunya durant els anys 1713/1714, foren condemnats a confiscació de béns. Per aixecar la famosa Ciutadella, que dominés la ciutat, segons els projectes havien d'ésser aterrades prop de 900 cases del barri de Ribera, -finalment moltes més - i en foren trets els veïns, a desgrat de la clau sula que assegurava a cadascú la potestat de viure-hi com abans. Els propietaris foren indemnitzats, almenys ? Vingueren les consultes: Verboom contestà que calia indemnitzar, però carregava l'indemnització a tot Catalunya i especialment a la ciutat de Barcelona. Un altre, Patiño, afirmava que el rei no havia renunciat, per la capitulació " al dominio que adquirió por la fuerza de sus armas y por el (delito) de rebelión, sobre todo todo lo que puede conducir a afianzar su conquista y poner ffeno a semejantes excesos " i que, per clemència, podia fer que fossin valorats els terrenys, no les cases, i que els indemnitzés Barcelona i el Principat. Un altre, Pedrajas, sostingué que el rei podia disposar, àdhuc per ocupació violent, de qualsevol, territori o casa, dels seus vassalls, sempre amb esmena del dany. Però afegeix que això no fa al cas de Catalunya, " bien notoria la obstinación y barbaridad de este pueblo tan criminal como el de no discurrírsele pena consigna".

Per molt radicals que ens semblin les opinions precedents, encara ho fou més la solució adoptada per Felip V. No va indemnitzar a ningú, ni a l'Església, ni als particulars, ni als que li foren adictes ni als que li foren infidels. Desaparegueren, amb la construcció de la Ciutadella, edificis importants, com el Convent de St. Agustí, el Monestir de Santa Clara, la Llotja i amb una celeritat fantàstica, s'elevà la fortalesa que havia d'ésser, per als catalans, durant un segle i mig, el símbol de totes les opressions i el càrrec de les seves llibertats.

Els comandants nomenats per cada Vegueria, varen començar a exercir actes de represàlia i aviat Catalunya fou presa d'un terrorisme militar. Execucions, empresonaments, exilis, tortures ; les immoralitats arribaren al punt que, en combinació amb comandants i sota llur protecció, cent individus recorrien els pobles i amenaaven amb denúncies als particulars, si no els lliuraven determinades quantitats.

Aquesta era la situació de Catalunya, en els anys immediats a la caiguda de Barcelona . No restava als catalans ni el recurs d'emigrar ; molt aviat, el 10 de desembre del 1741, havia estat publicat un edicte en virtut del qual era castigat amb pena de mort, tot català que intentés sortir de Catalunya sense passaport amb regla.